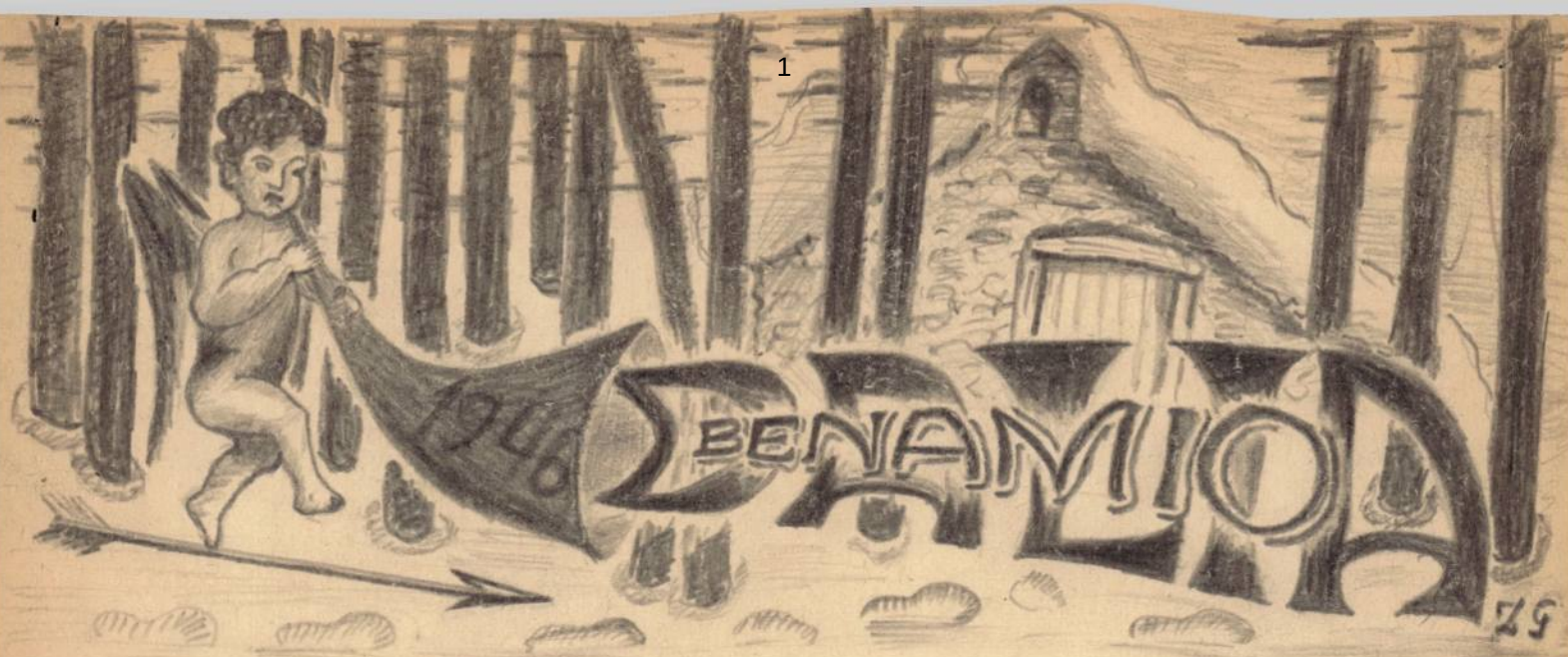

Mittenwaldo liet.kolonijos sienin.laikraštis.

Nr.12

Mittenwaldas, 1945.XII.31.

I metai.

DAG LAIMĖS IR PASISEKIMO N. METUOSE!

Štai, jau ir pasibaigė 1945 metai, kurie, tačiau, dar ilgą laiką nebus užmiršti. Per tuos metus, kurie buvo vieni vargingiausių daugelio gyvenime, turėjome pakelti nemažai nedaugelio ir sunkumų, būdami be Tėvynės skurdome ir buvome slegiami to žodžiais neišreiškiamo Jos ilgesio. Bet, atrodo, kad praėję vargai pradeda po truputį išblukti ir neatrodo buvę tokie sunkūs.

Atėjo 1946 metai. Apie juos iš anksto ką nors bloga ar gera pasakyti yra sunku lygiai taip pat, kaip kad yra sunku iš anksto ką nors išpranašauti-ispėti. Tenka vadovautis tik nujautimu, kuris, vis dėlto, dažnai ir neapgauna. Kiek žinome, šių dienų politiniai įvykiai nėra nepalankūs mums ir tikėkimės, kad jie palankiai vystysis ir toliau. Jei šitos mūsų viltys pasitvirtins, tai 1946 metai atneš mums didžiausią mūsų gyvenime džiaugsmą, kaip kad 1944 ir iš dalies 1945 metai mums buvo liūdniausieji mūsų gyvenime metai. Taigi, 1946 metai tegu būna mums ir visai teisybę mylinčiai žmonijai tokiais džiaugsmo metais, kuriais mes vėl atgautume savo prarastą Tėvynę ir kitus N. Metus su-tiktume Joje!

"B. Dalios" Redakcija.

Naujuosius Metus pasitinkant.

Tavim tikėjau, kai buvai parpuolus,
Tavim tikėjau, kai buvai laisva,
Ir kai po kojų griuvo aštrios uolos
Likai nemirusi, gyva.

B. Brazdžionis.

Nesulaikomai lekia į amžinybę metai po metų, o mes vis gyvename viltim. Keletas praėjusių metų mums skausmus, kančias, mirtį, ištrėnimą, tenešė. Jų metų mums nieko, o nieko nebuvo likę, tik vienas vienintelis ramstis – nepalaužiamas t i k ė j i m a s ir v i l t i s. Jie mus nešė per kalėjimus, džiovino mūsų skausmo ašaras, jie mus palaikė tremimo laikotarpiais, jie rėmė karo sukuriuos, jie mus stiprino bombų krušoje ir gaisrų ugnyje.

Jų lydimi mes perplaukėme visą žemę apsėmusi mirties, kančių ir siaubo vandenyną. Ir, štai, vėl stovime Naujųjų Metų tarpuvartėje. Praeitį nugarmėjo nežinion ir nebestaugia karo viesulai. Bet mums tebetenka gyventi ir toliau remiantis tais dviem galingaisiais ramsčiais – tikėjimu ir viltimi. Mes tikime geresniais laikais, tikime būsima teisybe pergale, viliamės išvysti savo artimuosius, likusius XX-tojo amžiaus žmogžudžio smaigiamoje ir trypiamoje Tėvynėje, ar to paties barbaro į nežinomus kraštus ištremtuosius brolius, tėvus, vaikus ar seseris. Ir tame tikėjime mus palaiko galinga viltis. "Jei jūs turite tikrojo tikėjimo tiek, kaip aguonos grūdas didumo, jūs tarkite didžiausiam kalnui – pasikelk ir griūk į jūras – ir šis tikrojo tikėjimo grūdas tikrai jūsų pasakymą įvykdys" – taip yra pasakęs Kristus. O mūsų tikėjimas, mūsų viltis yra žymiai didesni, todėl jie tikrai atneš mums mūsų troškimų išsipildymą ir išsikūnijimą. Ir šis stebūklas turi įvykti šiais – 1946 metais. Tikėkime: piktieji metai dingo ir Naujieji neša mums naują viltį ir tos vilties išsipildymą.

V-kas. 8

1945 metų sutikimas Vokietijoje.

1944 metus baigti teko nedideliame Vokietijos miestukelyje, kur lietuvių tegyveno tik keliolika ir tie patys buvo jame išsibarstę, nes

dirbo ne vienam fabrike. Apie koki nors bendrą ar iškilmingesnę N. Metų sutikimą nebuvo nė kalbos, nes, viena, tai niekam nė nerūpėjo, o iš kitos pusės-nebuvo ir galimybių.

Smarkiai sniego pūgai siaučiant keliese išsirengėm į kiną. Ten išispraudę vargais-negalais neilgai sėdėjome, nes kaip tyčia sustaugusi sirena-paskelbtas oro pavojus mus privertė greit kiną apleisti. Grįžom namo taip sniegini, kad ir už kalnieriaus sniego buvo didžiulės krūvos. Barakas-šaltas, visi tylūs, niekas neišdrįsta ką nors pradėti. Alkis-nežmoniškas, bet apsižvalgius nieko valgomo nematyti... Tenka eiti gulti, nors miegas ir nė namanė sulipdyti išvargusių akių. Kiek pasivartęs lovoj, prieš dvyliką užsnūstu, bet... užpuolę kiti-raudonieji lovos inamiai vėl išbudina kaip^{tik} pačioj dvyliktoj, kada paprastai skamba tostai ir srovėmis plaukia šilčiausi sveikinimai bei linkėjimai. Gal kur nors ~~ir~~ tada kurtinančioj muzikoj ir liejosi šampanas, bet mums visiems tai atrodė tolina svajonė-sapnas, nepasiekiamo tikrovė!

F-lė. P.

M a n o T ė v y n ė .

Mano Tėvynė yra amžina
Ir jos sugriauti niekada negali
Nei šurpi kaukianti audra,
Nei žemės viešpačiai visgaliai!...

Mano Tėvynė niekada nemirs,
Kaip Nemunas vagos nekeis,
Nors uolos smiltimis pavirs
Ir dainos aidas merdės vakarais.

Mano Tėvynė bus gyva,
Nors kapą jai^{ir} viškasė tironai:-
Gėlių žiedelis skleisis visada,
Ir kvapas jo po orą.

Mano Tėvynėj saulė švies
Ir auštant žvaigždės merksis,
Kai ordos, tautos kraują lies
Ir broliai mirs nekaltai pasmerkti.

Jums nesulaikyt, tironai, laisvo vėjo
 In nepakeist nakties tylos:-
 Skambės per amžius, kaip lig šiol aidėjo,
 Kilnus ir šventas vardas Lietuvos !!!

Girdės pasaulis vardą Jos,
 Nors staugs pasiutusi audra!
 Mirties Jos sūnūs neatbos,
 Nes Ji, Tėvynė mūsų, amžina!

V-kas.

Praėjo Kalėdos...

Šias tremtinių Kalėdas pradėjome tvarkingai: bendras Kūčių stalas su atatinkamomis religinėmis apeigomis, puiki prieššventiška aplinka, Bernelių iškilmingos mišios koplyčioje sudarė mūsų prieššventinę programą. Ypatingai puikiai įruoštas Betliejus dar labiau padidino susikaupimo nuotaiką. Ponas Šlikas su didele meniška nuovoka ir lakia vaizduote tikrai puikiai dekoravo visą koplyčios vidų. Už šį darbą ir triūsą jam turėtume visi pasakyti nuoširdžiausią padėkos žodį. Mūsų choras taip pat žymiai prisidėjo prie prieššventinės nuotaikos padidinimo ir dvasinio susikaupimo. Kai kurios giesmės tiesiog žavėtinai skambėjo. Ir dar kartą tenka pakartoti, kad mes daug ką galime nuveikti meno ir kultūrinio veikimo srityje, tik reikia noro ir truputį nuoširdaus darbo.

Tačiau jau Kūčių vakare pasirodė reiškinių, drumsčiančių Kalėdinę nuotaiką ~~nuotaiką~~: kai kurie vyrukai į koplyčią atėjo išikaušę, o vienas kitas jų čia net knarkti pagavo. Tai didžiausia gėda ir prasi Kaltimas religiniams jausmams. Niekas botagą pasigriebeęs į bažnyčią nevaro. Jei jautiesi turįs pakankamai "išminties" būti netikinčiu, tai nors kitiems netrukdyk savo biauriu elgesiu tikėjimo rimties.

Švenčių metu vaizdas pasikeitė: prasidėjo "linksmoji" dalis, kuri baigėsi veidų "glostymais", koliojimais ir vieno kito kraujo lašo nuvarvinimu. Visai, žinote, pagal draugų rusų paprotį ir pagal bolševikinį pavyzdį. Galima išigerti, galima pasilinksminti, padainuoti, pažais ti, pasišokti, bet peštis, ponuliai, nėra lietuvių tradicija ir nebandykime šios tradicijos į mūsų tarpą terpti. Bus ir daugiau švenčių, bus,

gal būt, progų bendrai arba grupėmis mums susieiti, bet vieną atsiminkime ir ištesėkime: lauk iš mūsų tarpo bereikalingi kivirčiai ir peštinės. Ir mes esame įsitikinę, kad tatai buvo paskutinis mūsų blogos valios pasispardymas. Tiesa, jaunieji vyrai?..

V-kas. J

Už damų garbę...

Kas per Kalėdos, jei nėra linksmybių.

Patarlė sako, -pasijuokt sveika.

Išvykti kitur nėra galimybių,

Tad susikurti jūmoro reikia.

Taip pagalvojęs vienas ponaitis

Pabandė draugus patraukt per dantį.

Gūdžiai dainavo jis apie rūsį,

Ant "zekso" stovint jauną mergelę,

Kaip mylimasis vilko uždusęs

Pašliūžas jai ir savo dalį.

Apie italę švelniau užtraukė,

Kad šalčiau myli negu bobutė.

Turbūt, pajuto, kas jojo laukia,

Kai mylintieji sugriš į butą.

Na, ir kentėjo vargšas dainorius

Nuo damų garbės ginančių ponų.

Net man eiliuoti praeina noras

Pabūgus keršto Petro su Jona.

/Kalėda Senis/ g

Ir vėl virtuvė...

Prieš kurį laiką kasdienė mūsų pasikalbėjimų tema buvo netvarka virtuvėje. Šią netvarką iš dalies pašalino visuotinis lietuvių susirinkimas, o galutinai jai kryžių perdėjo lageriui vadovaujančių asmenų /lagerio viršininkas, komiteto nariai, virtuvės budėtojai, sandė-

lininkai ir kt./ posėdis, apie kurį rašėme 11 nr.

Iš vienos pusės tvarka virtuvėje įvesta, bet ji kaip netvarka, kaip įkyrus spekuliantas, braunasi kitu keliu. Štai, 1945 m. gruodžio mėn. 29 d. virtuvės dienos tarnyba su budėtoju p. Šliku priešakyj iš ryto virtuvėje rado šitokią vaizdą:

1. Virtuvės grindys biaužiausiai priaugę purvą, vakarykščiai visai nevalytos,

2. Katilai nešvariai išplauti, o jų dangčiai apskretę sriuba, ypač to katilo, kuriame nuolat verdamas kava bei sriuba,

3. Bakai, keptuvės ir kitokie indai taip pat priskretę visokių maisto liekanų, atrodo, paskubomis nutėkšti į sandėliuką ir ten palikti Dievo valiai,

4. Sandėlinko grindys prišniaukštos, o už spintos, kurioje laikomi samčiai, sukištos nuo Kalėdinio stalo nukraustytos bonkos. Kai kurios jų paverstos šipuliais.

Žodžiu, virtuvėje, sandėliukyje ir valgykloje pavyzdgingiausia "tvarka". Dienos tarnyba iki pietų turėjo dirbti vakarykščių bei užvakarykščių darbininkų, -kių darbą. Tai yra budėtojų kaltė ir apsileidimas: juk jie turi prižiūrėti tvarką ir švarą; jie, o ne kas kitas privalo įsakyti dienos tarnybai tinkamai atlikti tos dienos darbą.

Eiliniams virtuvės bei valgyklos darbininkams yra numatytos bausmės už tinginiavimą ir panašius reiškinius. Lygiai taip pat turėtų būti baudžiami ir budėtojai už netvarką ir savo pareigų neatlikimą.

Ta pačia proga noris dar štai ką paminėti. Kai kada pusryčiams yra verdamos košės. Paprastai rytą košę mažai kas valgo ir todėl didesnė jos dalis būna išmetama laukan. Ar būtų negeriau košes virti vakarais arba jomis pagerinti pietus? Žinoma, tai nėra visų nuomonė, bet reiktų apie tai, vis dėl to, rinktai pagalvoti.

B-tė.

K A R W E N D E L

"Karwendelis" skelbia: vienas Mittenwaldo lagerio gyventojas parduoda centnerį bulkos. Sužinoti per jį /ZZ/.

Stebūklingosios "Karwendelio" pranašystės apie mūsų lagerio gyvenimą 1946 metais.

1. Mes visi 1946 metų pabaigoje išvyksime iš čia kurti naujo gyvenimo. Gyvensime labai gerai, tik...ne Lietuvoj, o Australijoje.
2. Mūsų jaunimas išmoks naudingų amatų, įvairių kalbų ir niekada nebesusipeš.
3. Lagerio viršininkui nebebus jokios opozicijos.
4. Iš skaityklos bus padaryta moterų seklyčia, o švietimo vadovas labai sėkmingai švies visus...visus...vaikus.
5. Sporto klūbas "Viltis" suruoš mūsų krepšinio salėje Pabaltijo valstybių krepšinio ir tinklinio olimpiadas ir abi pirmąsias tos olimpiados vietas laimės mūsų lagerio sportininkai. Be to, 1946 metų gruodžio mėn. 31 d. 24 val. pasibaigs šachmatų ir šaškių turnyrai. Juos laimės tie, kurie paruošė labai griežtas šiems turnyrams taisykles.
6. Lagerio choras ir tautinių šokių trupė bus pakviesti gastroliuoti į Paryžių, Londoną ir New-Yorką, o teatras su režisorium į Maskvą bei Leningradą.
7. Lagerio bravorai bus suteiktas aukščiausias pagyrimo medalis už pavyzdinę gamybą ir ant kalnų, upelio, tekančio nepertoliausiai nuo II sargybos posto, kranto bus pastatytas fabrikas.
8. "Benamio Dalia" virst dienraščiu ir bus spausdinama moderniausiausioje spaustuvėje bei iliustruojama geriausiomis giliaspaušės mašinomis.
9. "Karwendelis" savo klausytojams suruoš balių, kuriame kiekvienam dalyvini įteiks po puikiausią radio aparatą.
10. Kriaučius nebeduins savo sukurto apie lietuvaite ir italę dainų ir nebegaus pylos nuo jų simpatijų, nes jie patys, kaip tu simpatijų vyrai, bus savo žmonių pliekiami.
11. Kirvis atitiks kotą, ir abu apsigyvens virtuvėje.
12. P-lė Marija kiekvieną kartą, kai bus skirta, ateis į darbą ir visą laiką gaus pilną cigarečių normą.
13. Šaknelė įsteigs estų vaikams darželį ir bus to darželio vedėju.
14. Sandėlio vedėjas nebegers nė lašelio samagono.
15. Ponitės nustos lakuoti nagus ir dažyti plaukus, o vyrai kurtuoti.
16. Žvejų artelė sugaus paskutinę forelę Isare ir baloje...paskutinę varlę.
17. Valgykloje nebeliks nė vienos lėkštės, puodelio, peilio bei

šakutės, o mes turėsime įprasti valgyti kinietišškai: iš medinių dubelių imti valgi dviem mediniais pagaliukais.

18. Prie kiekvieno sargybos posto bus pastatyta po tris automatinius pabūklus, kurie įmigusių sargybinių knarkimo pajaudinti ims šaudyti ir juos pažadins.

19. Niekas nebeprekiaus su SS-kais bei su italais, o didieji spekuliantai virs stropiausiais šalpos darbuotojais.

20. Garbės Teismas neturės nė vienos bylos spręsti, nes visi gyvens kuo didžiausioje brolystėje ir seserystėje.

21. Jei šie visi pranašavimai neišsipildys, tai nustips vienos poniutės lakuotais nagais šunelis.

S P O R T A S

Tuoju po N. Metų bus tęsiami šachmatų ir šaškių turnyrai. Visi dalyviai prašomi bent kartą pasirūžti iuoliamai lankytis ir įrodyti, kad nėra taip bloga, kaip "Karwendelis" pranašauja. Tos griėstosios taisyklės, kurios pradžioje buvo paskelbtos, bus pritaikintos ir praktiškai.

Mūsų sportinį gyvenimą reiktų galų gale pastatyti į tinkamas vėžes ir jį pagyvinti. Paprastai daug kalbama, bet mažai arba teisingiau pasakius nieko nedaroma. Prieš kuri laiką ir mūsų laikraštukų, ir sportininkų pačių tarpe buvo diskutuojama apie Pabaltijo ar panašaus krepšinio turnyro surengimą, apie mūsų krepšinininkų treniruotes-paruošimą ir dg. kt., bet iki šiol nieko nepadaryta, nieko nenutarta daryti ir nieko nedaroma. Tai yra tik apsileidimas. Išnaudokime palankias sportuoti sąlygas, susiimkime ir bus visai kitokie rezultatai. Reikia tik ryžtingumo!